

bphmi.bsmu.edu.ua

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНІ

ПРАКТИКУМ

1 курс

для студентів спеціальності

Медична психологія

Тема 1. Техніка безпеки. Вступ та структура інформаційних технологій. Створення презентаційних матеріалів робочого місця медичного психолога

Заняття №1

Створити аккаунт в застосунку Canva

Приклад роботи в Canva

Завдання на оцінку

Перед виконанням завдання придумайте назву вашого медико-психологічного центру, які медичні послуги він пропонує. Подумайте, в якій кольоровій гамі ви би хотіли зробити презентаційні матеріали (наприклад, блакитний, зелений, білий кольори асоціюються зі здоров'ям та відновленням). За бажанням, створіть логотип вашого медико-психологічного центру.

Завдання 1

Створити **плакат**-рекламу медико-психологічного центру.

Поради щодо створення плакату:

На плакаті ***можуть*** бути представлені наступні елементи:

- **Назва психологічного центру та його логотип**.
- **Основний заголовок (слоган):** Коротке, змістовне та привабливе формулювання, що відображає ключову перевагу або місію центру з медичної точки зору .
- **Інформація про медичні показання** .
- **Опис доступних послуг**.
- **Інформація про медичний персонал**.
- **Контактна інформація**
- **Візуальні елементи:** Фотографії центру, обладнання, лікарів.

Завдання 2

Створити **презентацію**-рекламу медико-психологічного центру.

Презентація повинна бути створена в тому ж стилі і кольоровій гамі, що й плакат для того, щоб витримати єдиний стиль вашого бренду.

Презентація ***може*** включати наступні ключові елементи:

- **Титульний слайд:** Назва психологічного центру, логотип (за наявності), слоган, контактна інформація .
- **"Про нас":** Коротке представлення психологічного центру, його місія та цінності.
- **"Наші послуги та методики"**
- **"Наша команда професіоналів":** Представлення ключових лікарів та спеціалістів центру
- **"Контактна інформація":** Детальні контактні дані центру, включаючи адресу, номери телефонів, електронну пошту, вебсайт, посилання на соціальні мережі, графік роботи.
- **Завершальний слайд:** Подяка за увагу, повторення контактної інформації та логотипу центру.

Тема 2. Створення веб-сайту медичного психолога

Заняття №2

Приклад створення сайту

Завдання для опанування теми

1. Створіть новий сайт за допомогою Google Sites
2. Задайте назву сайту «Мої улюблені книги».
3. Змініть зовнішній вигляд сайту за допомогою меню «Теми». Додайте логотип та значок веб-сторінки
4. Додайте сторінки Проза, Поезія, Підручники
5. Заповніть сторінку Поезія віршами улюблених поетів. Прізвища поетів форматуйте як заголовки, назви віршів - підзаголовки. Створіть зміст сторінки. Додайте фотографії поетів
6. Заповніть сторінку Проза анотаціями до улюблених книг, використовуючи Текст, що згортається. Додайте обкладинки книг як карусель зображень
7. На сторінці Підручники за допомогою макетів розмістіть обкладинки та назви улюблених підручників. Додайте кнопку для переходу на онлайн бібліотеку підручників
8. На Головній сторінці сайту додайте карту з адресою своєї улюбленої бібліотеки
9. Опублікуйте сайт.

Заняття №3

Завдання на оцінку

Створити сайт-візитівку медичного психолога. Створити власну тему для оформлення сайту на основі створеної на першому занятті реклами медико-психологічного центру. Сайт повинен містити кілька сторінок, прихований текст, зображення, відео, карту.

Тема 3. Формальна логіка у вирішенні задач діагностики у практиці медичного психолога.

Заняття №4

Завдання для опанування теми

Опанувати методики проведення психологічних тестувань:

- Індивідуально типологічний опитувальник
- Тест на комунікативні та організаторські схильності
- Тест Айзенка
- Рольові очікування та домагання в шлюбі

Пройти тестування за першими трьома методиками та внести **(анонімно)** свої результати в таблицю

Заняття №5

Елементи блок-схем медичних алгоритмів

Позначення	Функція
	Початок і кінець програми
	Виконання однієї або кількох операцій, обробка даних будь-якого виду .
	Логічний блок перевірки умови
	Ввід даних
	Цикл

Завдання для опанування теми

Завдання 1.

Ортостатична проба - це функціональна проба, яка основана на тому, що тонус симпатичного відділу вегетативної нервової системи і відповідно частота серцевих скорочень збільшуються при переході з горизонтального положення (кліностатика) у вертикальне (ортостатика). В нормі при переході зі стану лежачи у стан стоячи ЧСС збільшується не більше ніж на 20 пошт./хв, а при збільшенні понад 20 пошт./хв нервова регуляція вважається недостатньою.

Скласти блок-схему алгоритму для визначення стану нервової регуляції серцево-судинної системи пацієнта

Завдання 2.

Скласти алгоритм визначення вікової групи відповідно до поданого словесного опису у вигляді блок-схеми.

Якщо Вік <18, то Вікова група Діти

Якщо 18<= Вік<=60, то Вікова група Дорослі

Якщо Вік>60, то Вікова група Пенсіонери

Завдання 3.

Скласти алгоритм у вигляді блок-схеми для визначення наявності патології частоти дихання у пацієнта, якщо відомо, що для чоловіків нормальна частота дихання не більша 20, а у жінок не більша 23.

Завдання на оцінку

Завдання 1

Скласти блок-схему алгоритму обробки результатів індивідуально типологічного опитувальника**:**

Інтерпретація результатів:

0-2 бал - гіпоемотивність, погане саморозуміння або невідвертість при обстеженні;

3-4 бали (норма значення тесту) - гармонійна особистість;

5-7 балів (помірна вираженість) - акцентуйовані риси;

8-9 балів (надлишкова виразність) - стан емоційної напруженості, утруднена адаптація.

Завдання 2

Скласти блок-схему алгоритму обробки результатів тесту на комунікативні та організаторські схильності:

Кк	Рівень прояву комунікативних схильностей
0,10 – 0,45	1 - низький
0,45 – 0,55	2 - нижче середнього
0,56 – 0,65	3 - середній
0,66 – 0,75	4 - високий
0,75 – 1,00	5 - дуже високий

Завдання 3

Скласти блок-схему алгоритму обробки результатів тесту Айзенка:

Заняття №6

Кон’юнкція

(від лат. conjunctio — зв'язок, об'єднання):

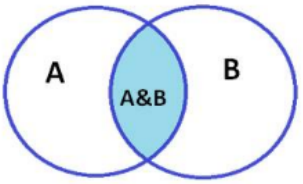
Аналог сполучника «і»

логічна операція, за якою твердження, складене з двох або більше тверджень, є істинним, якщо кожне з цих тверджень є істинним, інакше - складене твердження є хибним.

Таблиця істинності

A	B	A ∧ B
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

Графічне представлення

Позначення

$x \wedge y$ $x \,\&\, y$ $x \cdot y$

Диз’юнкція

(від лат. disjunctio — розділення)

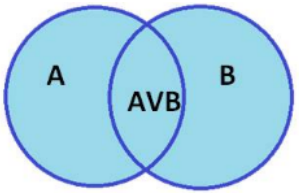
Аналог сполучника «або»

логічна операція, за якою твердження, складене з двох або більше тверджень, є істинним, якщо хоча б одно з цих тверджень є істинним.

Таблиця істинності

A	B	A V B
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

Графічне представлення

Позначення

$x \vee y$ $x + y$ $x \mid y$

Інверсія

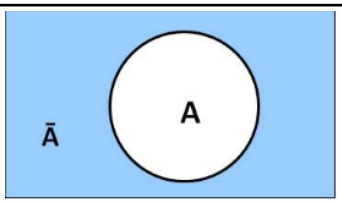
Аналог «не»

Заперечення - хибне тоді, коли А - істинне, і навпаки

Таблиця істинності

A	$\overline{A}$
0	1
1	0

Графічне представлення

Позначення

$\overline{x}$ $\neg x$

Завдання для опанування теми

Завдання 1.

Використовуючи позначення

A=”Студент має невідпрацьовані заняття з інформатики”

B=”Студент склав підсумкове (залікове) заняття з інформатики”

за допомогою логічних операцій описати висловлювання

C=”Студент склав інформатику”,

яке є істинним, якщо студент не має невідпрацьованих занять з інформатики та склав підсумкове заняття.

Побудувати таблицю істинності для отриманого логічного виразу.

Завдання 2.

Використовуючи характерні ознаки шизофренічних розладів:

“Шизофренічні розлади, в цілому, характеризуються типовими фундаментальними порушеннями мислення і сприйняття, а також неадекватним афектом, при цьому залишаються ясна свідомість і інтелектуальні здібності. “

побудувати логічний вираз для їх опису та таблицю істинності для отриманого логічного виразу.

Завдання 3.

Нехай для результатів тесту Айзенка:

A6=«відповідь *так* на питання 6»

A12=«відповідь *так* на питання 12»

A18=«відповідь *так* на питання 18»

A24=«відповідь *так* на питання 24»

A30=«відповідь *так* на питання 30»

A36=«відповідь *так* на питання 36»

A42=«відповідь *так* на питання 42»

A48=«відповідь *так* на питання 48»

A54=«відповідь *так* на питання 54»

Використовуючи логічні операції, описати:

- пацієнта, що відповідає абсолютну правду (відповіді «так» у питаннях 6, 24, 36 і відповіді «ні» у питаннях 12,18, 30, 42, 48, 54)
- пацієнта, що відповідає абсолютну неправду (відповіді «ні» у питаннях 6, 24, 36 і відповіді «так» у питаннях 12,18, 30, 42, 48, 54)

Завдання на оцінку

Завдання 1

Використовуючи позначення

A=”Температура пацієнта в нормі”

B=”У пацієнта головний біль”

за допомогою логічних операцій описати висловлювання

C=”Пацієнту необхідно дати парацетамол”,

яке є істинним, якщо у пацієнта висока температура або є головний біль.

Побудувати таблицю істинності для отриманого логічного виразу.

Завдання 2

Використовуючи характерні ознаки запаморочення:

“Запаморочення характеризується уявним обертанням навколишніх предметів або власного тіла в одній площині; або відчуттям нестійкості, провалювання, падіння; або переднепритомним станом або непритомністю.“

побудувати логічний вираз для його опису та таблицю істинності для отриманого логічного виразу.

Завдання 3

Нехай А=«У пацієнта виражена інтроверсія», В=«У пацієнта емоційна стабільність». Використовуючи логічні операції, описати 4 типи нервової системи, згідно [тесту Айзенка]

Завдання 4

1. В психіатричній лікарні хворі завжди кажуть хибні висловлювання, а лікарі завжди кажуть істині висловлювання. Перед вами дві особи А і Б. Необхідно визначити, хто з осіб хворий, а хто лікар, якщо особа А вважає, що особа Б думає, що вона (особа Б) хвора.
2. В психіатричній лікарні хворі завжди кажуть хибні висловлювання, а лікарі завжди кажуть істині висловлювання. Перед вами два чоловіки А і Б. Одного з них звати Іван. Вам необхідно визначити, хто з них Іван, задавши кожному з них питання, що складається з трьох слів, на яке можна відповісти «так» або «ні».
3. В психіатричній лікарні було викрадено всі історії хвороби. Відомо, що грабіжник завжди каже хибні висловлювання. Один з підозрюваних сказав: «Я знаю, хто вкрав історії!». Чи винний цей підозрюваний?
4. В психіатричній лікарні було викрадено всі історії хвороби. Відомо, що грабіжник завжди каже хибні висловлювання. Підозрюваний А сказав: «Б не крав

історії». Підозрюваний Б сказав: «Історії вкрав А». Хто з підозрюваних вкрав історії і чи говорив правду другий підозрюваний?

5. В психіатричній лікарні хворі завжди кажуть хибні висловлювання, а лікарі завжди кажуть істині висловлювання. Перед вами три особи А, Б і В, серед яких тільки одна особа – хворий. Необхідно визначити хвору особу, якщо особа А стверджує, що Б лікар, а особа Б стверджує, що В - хворий

6. В психіатричній лікарні хворі завжди кажуть хибні висловлювання, а лікарі завжди кажуть істині висловлювання. Перед вами три особи А, Б і В. Необхідно визначити, ким є ці особи, якщо А стверджує, що Б думає, що не всі три особи лікарі. Особа В вважає, що Б – лікар.

7. В психіатричній лікарні хворі завжди кажуть хибні висловлювання, а лікарі завжди кажуть істині висловлювання. Перед вами дві особи А і Б. Необхідно визначити, хто з осіб хворий, а хто лікар, якщо особа А вважає, що вони обидва хворі.

8. З психіатричної лікарні втік пацієнт, який щойно поступив. При опитуванні персоналу лікар сказав, що пацієнт був високим блондином; медсестра сказала, що він був низьким та чорноволосим, а санітарка стверджувала, що він був середнього росту, але ні в якому разі не блондином. Стало відомо, що, кожен з них вказав правильно або лише колір волосся, або лише зріст пацієнта. Якого кольору було волосся пацієнта і якого він був зросту?

Тема 4. Цифрові інструменти для проведення діагностичних психологічних опитувань

Заняття №7

Завдання для опанування теми

Завдання 1

1. Створіть нову форму у Google Forms. Назва форми - Анкета книголюба
2. Налаштуйте тему форми
3. Створіть перше питання – прізвище респондента. Тип питання – з короткими відповідями. Питання обов'язкове
4. Наступне питання дозволить респонденту ввести свою дату народження. Для цього тип відповіді оберіть «Дата»
5. Наступне питання "Що ти більше полюбляєш читати?" – з варіантами відповідей. Респондент повинен вибрати одну із запропонованих відповідей: Проза або Поезія
6. Додайте до форми два розділи - один для тих, хто полюбляє прозу, інший - для тих, хто обрав поезію
7. У розділ Проза додайте питання про улюблений літературний жанр з типом відповідей «прапорці».
8. У розділ Поезія додайте питання "напиши кілька рядків з свого улюбленого вірша" з типом відповіді «Абзац»

Завдання 2

1. Створіть нову форму для тестування друзів щодо знання ваших улюблених книг.
2. У налаштуваннях оберіть вкладку «Тести» та увімкніть оцінки.
3. Створіть кілька питань (не менше 7), дайте варіанти відповідей для них та відмітьте правильні відповіді. Відповіді повинні бути різних типів (з варіантами відповідей, прапорці, спадний список, сітка прапорців). Додайте зображення до запитань де це можливо
4. Перемішайте питання та варіанти відповідей.
5. Надішліть посилання на тест одногрупникам та перегляньте статистику відповідей.
6. Додайте кнопку з посиланням на форму до свого сайту

Заняття №8

Завдання на оцінку

Завдання 1

Створити форму для он-лайн проведення тестування згідно тесту Айзенка.

Завдання 2

Створити форму для он-лайн перевірки комунікативних схильностей згідно тесту на комунікативні та організаторські схильності. В кінці тестування повідомляти респонденту кількість набраних балів за комунікативними схильностями.

Завдання 3

Створити форму для он-лайн проведення тестування згідно методики "Рольові очікування і домагання у шлюбі" (врахувати стать респондента при тестуванні)

Пройти тестування за уявну подружню пару - один раз за дружину, один раз за чоловіка.

Тема 5. Використання електронних таблиць для вирішення медико-психологічних задач.

Заняття №9

Завдання для опанування теми

Завдання 1.

В комірку А1 ввести свою вагу у кг, в комірку А2 - свій ріст у метрах. В комірці А3 обчислити свій ІМТ за формулою ІМТ=Вага/Ріст^2

Завдання 2.

У таблиці наведені результати ортостатичної проби 10 пацієнтів.

Пацієнт	**ЧСС лежачи**	**ЧСС після вставання**
Пацієнт 1	65	90
Пацієнт 2	55	65
Пацієнт 3	70	80
Пацієнт 4	68	79
Пацієнт 5	72	95
Пацієнт 6	58	65
Пацієнт 7	63	75
Пацієнт 8	70	83
Пацієнт 9	59	64
Пацієнт 10	64	71

Визначити стан нервової регуляції серцево-судинної системи кожного пацієнта, якщо в нормі при переході зі стану лежачи у стан стоячи ЧСС збільшується не більше ніж на 20 пошт./хв, а при збільшенні понад 20 пошт./хв нервова регуляція вважається недостатньою.

Знайти середню ЧСС лежачи та після вставання

Завдання 3

В комірку А1 написати довільне число від 1 до 100 (вік пацієнта)

У комірці А2 написати формулу для визначення вікової групи пацієнта, вік якого заданий в комірці А1, за правилом:

Якщо Вік <18, то Вікова група Діти

Якщо 18<= Вік<=60, то Вікова група Дорослі

Якщо Вік>60, то Вікова група Пенсіонери

Змінити значення в комірці А1, подивитися, як при цьому змінюється значення в комірці А2.

Завдання 4.

Створити таблицю для визначення, чи частота дихання пацієнта є в нормі, якщо відомо, що для чоловіків нормальна частота дихання не більше 20, а у жінок не більше 23.

Стать	Частота дихання	Норма/Патологія
ч	22	
ч	18	
ж	22	
ч	17	
ж	24	

Завдання 5

Результати оцінки розумових функцій 5 пацієнтів наведені у таблиці

	Стан свідомості	Орієнтація	Мова
Пацієнт 1	ясна	орієнтований	норма
Пацієнт 2	сонний	дезорієнтований	дефіцит вираження
Пацієнт 3	ясна	дезорієнтований	дефіцит сприйняття
Пацієнт 4	ясна	орієнтований	дефіцит вираження
Пацієнт 5	сонний	дезорієнтований	дефіцит сприйняття

Для кожного пацієнта порахувати загальну суму балів згідно таблиці:

Розділ А. Розумові функції

Стан свідомості	Ясна свідомість	3,0
	Сонний	1,5
Орієнтація	Орієнтований	1,0
	Дезорієнтований/не-можливо визначити	0,0
Мова	Норма	1,0
	Дефіцит вираження	0,5
	Дефіцит сприйняття	0,0
ВСЬОГО:		

Заняття №10

Завдання для опанування теми

Завдання 1.

Група студентів має наступні оцінки:

№ студента	Стать	Поточний бал	Модульний контроль	Загальна оцінка
1	ч	120	70	
2	ж	70	60	
3	ч	75	50	
4	ч	80	60	
5	ж	90	65	
6	ж	95	70	
7	ч	115	75	
8	ч	110	40	
9	ж	105	60	
10	ч	65	45	
11	ч	75	50	
12	ж	80	100	

1. Знайти загальну суму балів за модуль.
2. Перевести загальну суму балів в 5-бальну шкалу

5	180-200
4	150-179
3	120-149
2	0-119

   Для стовпчика Загальна оцінка застосувати умовне форматування
3. Для студентів, що за модульний контроль набрали менше 50 балів, написати «Перескладання!»
4. Порахувати кількість студентів, яким необхідне перескладання
5. Знайти середній бал за дисципліну в групі в цілому та окремо у хлопців та у дівчат.
6. Знайти мінімальний поточний бал в групі
7. Знайти максимальний бал за модульний контроль в групі

Завдання 3

Школяр проходив тестування за методикою визначення рівня розумового розвитку впродовж 6 років навчання. Визначити, на скільки балів зростав його показник за кожен рік та впродовж всього навчання

	1 клас	**2 клас**	**3 клас**	**4 клас**	**5 клас**	**6 клас**
Бали	82	87	93	97	102	108
Приріст за рік						
Приріст від 1 класу						

Завдання 4

Зробити табличку множення від 1x1 до 10x10

Завдання 5

За результатами вашого тестування заповнити таблицю та побудувати діаграму

Тип нервової системи	**Кількість студентів**
Сангвінік	
Флегматик	
Холерик	
Меланхолік	

Завдання 6

За результатами вашого тестування заповнити таблицю та побудувати діаграму

Тип нервової системи	**Кількість студентів**	
	ч	**ж**
Сангвінік		
Флегматик		
Холерик		
Меланхолік		

Заняття №11

Завдання на оцінку

Завдання 1

Дитину зважували щомісячно впродовж першого року життя. Знайти для кожного місяця приріст за місяць та приріст від народження.

Місяць	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Вага, кг	3,5	4,5	5,3	5,9	6,4	6,8	7,4	7,9	8,3	8,8	9,5	10,1	10,5
Приріст за місяць													
Приріст від народження													

Завдання 2

Розрахувати Індекс Кердо (співвідношення діастолічного тиску Т і пульсу П) за формулою: ІК=100*(1–Т/П).

Зробити висновок про діяльність вегетативної нервової системи:

- якщо значення цього індексу більше нуля, то кажуть про переважання збуджуючих впливів у діяльності вегетативної нервової системи,
- якщо менше від нуля, то про переважання тормозних,
- якщо рівний нулю, то – про функціональну рівновагу.

Пацієнт	**Діастолічний тиск**	**Пульс**
Пацієнт 1	60	75
Пацієнт 2	70	70
Пацієнт 3	80	90
Пацієнт 4	70	50
Пацієнт 5	80	65
Пацієнт 6	75	70
Пацієнт 7	70	90
Пацієнт 8	75	75
Пацієнт 9	80	65
Пацієнт 10	70	75

Завдання 3

В результаті тестування учнів 6 класу за методикою визначення рівня розумового розвитку були отримані наступні дані:

	Інструкції	**Арифметика**	**Речення**	**Відмінності**	**Числові ряди**	**Аналогії**	**Символи**
Кількість питань	**20**	**20**	**20**	**40**	**20**	**40**	**40**
Абраменко Анатолій	6	7	7	18	6	2	4
Арлюк Євген	8	7	6	0	8	0	20
Васильченко Микола	6	5	11	26	7	31	20
Вурья Надія	6	5	5	24	8	18	20
Данченко Євген	4	7	9	17	9	6	21
Калініченко Віра	6	6	8	16	5	14	19
Лапченко Сергій	6	3	5	9	8	10	12
Максаков Максим	4	3	6	1	6	15	18
Мілютіна Катерина	5	4	7	18	9	19	29
Прилуцький Олексій	2	3	8	9	1	6	14
Пярн Христина	8	3	8	24	11	15	0
Пярн Ксенія	10	7	8	0	8	17	18
Ромашенко Ольга	9	6	9	30	9	20	35
Суверістов Сергій	4	6	9	0	8	12	20
Тарасенко Антон	5	3	8	11	9	6	0
Хоботчук Сергій	2	3	5	0	5	12	14
Хрущенко Марія	13	9	9	29	5	14	22
Хюненко Ольга	11	9	9	30	8	34	22
Чекалкіна Ксенія	6	6	7	8	5	13	28
Чугуненко Михайло	4	6	9	2	6	18	24

1. Для кожного учня знайти загальну суму набраних балів.
2. Визначити рівень розвитку кожного з учнів за шкалою:
    - більше 110 балів – високий рівень
    - 90-110 балів – вікова норма
    - 70-89 балів – близько до норми
    - 50-69 балів – низький рівень
    - 0-49 балів – дуже низький рівень
3. Визначити кількість учнів з кожним рівнем розвитку.
4. Знайти по всіх учнях середню кількість правильних відповідей за кожну тему в балах
5. Для кожного учня знайти відсоток правильних відповідей за кожну тему

Заняття №12

Завдання на оцінку

Завдання 1

Для різних значень ваги та росту порахувати індекс маси тіла (ІМТ) за формулою: ІМТ=Вага/Ріст^2:

		Ріст								
		1,50	1,55	1,60	1,65	1,70	1,75	1,80	1,85	1,90
Вага	45									
	50									
	55									
	60									
	65									
	70									
	75									
	80									
	85									
	90									
	95									
	100									
	105									
	110									

Завдання 2

Для групи студентів відомі результати сесії:

№	Анатомія	Фізіологія	Інформатика
1	5	5	склав
2	4	2	склав
3	4	3	склав
4	3	3	склав
5	2	2	не склав
6	4	3	склав
7	5	4	склав
8	4	5	склав
9	2	4	склав
10	3	3	не склав

1. Порахувати кількість студентів, що не склали інформатику
2. Знайти середній бал групи з анатомії та з фізіології.

Завдання 3

На занятті 8 ви створювали форму для тестування за методикою Рольові очікування та домагання в шлюбі та проходили тест за чоловіка та дружину. За отриманими результатами проведіть їх інтерпретацію для подружньої пари.

Тема 6. Клінічні системи підтримки прийняття рішень.

Заняття №13

Завдання для опанування теми

Завдання 1

Створити експертну систему для обробки результатів індивідуально типологічного опитувальника

Завдання 2

Пацієнту кожен тиждень проводили Колірний тест Люшера. Результати тесту наведені в таблиці

Тиждень	синій	зелений	червоний	жовтий	фіолетовий	коричневий	чорний	сірий
1	'++	xx	'++	--	xx	--	'==	'==
2	'++	'++	xx	'==	'==	--	--	xx
3	--	--	'++	'++	xx	'==	'==	xx
4	'++	--	xx	'==	'==	'++	--	xx
5	xx	'==	'==	xx	'++	--	--	'++
6	'==	--	xx	xx	'++	'++	--	'==
7	xx	'++	'++	'==	'==	--	--	xx
8	'++	xx	'++	--	xx	--	'==	'==
9	'++	--	xx	'==	'==	'++	--	xx
10	xx	'==	'==	xx	'++	--	--	'++
11	'++	--	xx	'==	'==	'++	--	xx

12	xx	'==	'==	xx	'++	--	--	'++

1. Додати стовпчик «Занепокоєння», в якому для кожного тижня перевіряти вибір синього кольору. Якщо хворий проявляв антипатію (--) до синього кольору, писати «Занепокоєння», якщо не проявляв антипатію, писати «Немає занепокоєння»
2. Знайти, скільки разів кожному з основних кольорів (синій, зелений, червоний, жовтий) була віддана явна перевага (++)
3. Знайти, скільки разів хворий проявляв антипатію (--) до коричневого та чорного кольорів одночасно
4. Визначити, якому з основних кольорів перевага віддавалася найчастіше.
5. Якщо хворий найчастіше надавав перевагу
   - синьому кольору, написати «Переважає прагнення до спокою, гармонії»
   - зеленому кольору, написати «Переважає самоствердження»
   - червоному кольору, написати «Переважає прагнення до емоцій»
   - жовтому кольору, написати «Переважає ілюзорне очікування майбутнього»

Заняття №14

Завдання на оцінку

Завдання 1

Створити експертну систему для обробки результатів тесту на комунікативні та організаторські схильності.

Завдання 2

Створити експертну систему для обробки результатів тесту Айзенка

Тема 7. Біометричні методи обробки результатів діагностичних психологічних опитувань.

Заняття №15

Завдання для опанування теми

Завдання 1

За результатами вашого тестування за методикою тесту на комунікативні та організаторські схильності:

- знайти середнє значення КК
- знайти моду КК
- знайти медіану КК
- знайти середнє значення КО
- знайти моду КО
- знайти медіану КО
- перевірити наявність кореляційного зв'язку між КК і КО, побудувати графік
- знайти середнє значення КК у студентів, що мають більше 12 балів у стовпчику Екстраверсія за шкалою Айзенка і тих, що мають 12 і менше балів, зобразити результат за допомогою діаграми
- за допомогою критерію Стьюдента порівняти середнє значення КК у студентів, що мають більше 12 балів у стовпчику Екстраверсія за шкалою Айзенка і тих, що мають 12 і менше балів,
- за допомогою дисперсійного аналізу порівняти середнє значення КК для різних типів темпераменту

Заняття №16

Завдання на оцінку

Завдання 1

За результатами вашого тестування за методикою **тесту Айзенка**:

- знайти середнє значення екстраверсії
- знайти моду екстраверсії
- знайти медіану екстраверсії
- знайти середнє значення невротизму
- знайти моду невротизму
- знайти медіану невротизму
- перевірити наявність кореляційного зв’язку між екстраверсією за тестом Айзенка та екстраверсією за методикою Собчак, побудувати графік
- порахувати кількість студентів з кожним з чотирьох типів темпераменту, зобразити результат графічно
- за допомогою критерію Стьюдента порівняти середнє значення екстраверсії у студентів, що мають більше 12 балів у стовпчику Невротизм за шкалою Айзенка і тих, що мають 12 і менше балів
- за допомогою дисперсійного аналізу порівняти середнє значення невротизму в залежності від рівня КО

Заняття №17

Питання, що виносяться на залік

Лекція 1

1. Що таке кіберзахист?
2. Дайте визначення поняттю кібербезпека.
3. Перелічіть типові загрози безпеці інформації.
4. Що є найпоширенішим видом кіберзагроз?
5. Що таке фішинг? Яка його мета.
6. Що таке чутливі дані?
7. Перелічіть основні правила поведінки з паролями.
8. Як створити надійний пароль?
9. Яка небезпека від атак програм-вимагачів для медпрацівників?
10. Що таке програми-вимагачі?
11. Які основні правила безпеки для захисту від проникнення сторонніх осіб до приміщень із обмеженим доступом?
12. Що таке кіберінцидент?
13. Які основні елементи технологічної складової кіберзахисту?
14. Що ви розумієте під поняттям кібергігієна?
15. Перелічіть основні рекомендації по безпечній роботі в мережі Інтернет.
16. Які принципи побудови стійкої системи кіберзахисту?

Лекція 2

17. Які ключові вимоги при обробці персональних даних?
18. В яких випадках медик потребує підтримки в прийнятті рішення?
19. Які є способи підтримки прийняття рішень в медицині?
20. В чому полягає комп'ютеризація підтримки прийняття рішень в медицині?
21. Для якого виду завдань створюють експертні системи в медицині?
22. Яка роль експерта при створенні експертних систем?
23. Яка роль інженера зі знань при створенні експертних систем?
24. Які етапи процесу створення експертних систем Ви знаєте?
25. За якими критеріями експерт перевіряє якість роботи експертних систем?
26. За якими критеріями користувач оцінює якість роботи експертних систем?
27. Які вимоги до експертних систем в галузі охорони здоров'я?
28. Які напрями використання в медицині експертних систем?
29. Назвіть критерії за якими класифікують експертні системи.
30. Які види навчання нейронних мереж в системах штучного інтелекту Ви знаєте?

31. В чому відмінність класифікації від кластеризації?
32. Які види прогнозування дозволяють виконувати експертні системи?

Лекція 3

33. Як отримати дані для статистичного аналізу?
34. В чому полягає вибірковий метод?
35. Назвіть 4 шкали вимірювання, що використовуються в біостатистиці, перелічіть їх основні властивості
36. Яким чином можна описати дані, що представлені у номінативній та порядковій шкалах?
37. Яким чином можна описати дані, що представлені у інтервальній шкалі та шкалі рівних відносин?
38. Нормальний закон розподілу
39. Статистичні гіпотези, їх прийняття. Помилки 1 та 2 роду
40. Статистичні критерії: однобічні та двобічні
41. Статистичні критерії: для залежних та незалежних вибірок
42. Статистичні критерії: параметричні та непараметричні
43. Кореляційний аналіз
44. Типи кореляційного зв’язку за формою, напрямком, ступенем
45. Властивості коефіцієнта кореляції.
46. Класифікація кореляційних зв’язків за силою зв’язку

Додатки

Тест на комунікативні та організаторські схильності

Питання

1. Чи багато у Вас друзів, з якими Ви постійно спілкуєтеся?
2. Чи часто Вам вдається схилити більшість своїх товаришів до ухвалення ними Вашої думки?
3. Чи довго Вас турбує відчуття образи, заподіяне Вам кимось з Ваших товаришів?
4. Чи завжди Вам важко орієнтуватися в критичній ситуації, що створилася?
5. Чи є у Вас прагнення до встановлення нових знайомств з різними людьми?
6. Чи подобатися Вам займатися суспільною роботою?
7. Чи вірно, що Вам приємніше і простіше проводити час з книгами або за якими-небудь іншими заняттями, чим з людьми?
8. Якщо виникли які-небудь перешкоди в здійсненні Ваших намірів, то чи легко Ви відступаєте від них?
9. Чи легко Ви встановлюєте контакти з людьми, які значно старше за Вас за віком?
10. Чи любите Ви придумувати і організовувати з своїми товаришами різні ігри і розваги?
11. Чи важко Ви включаєтеся в нову для Вас компанію?
12. Чи часто Ви відкладаєте на інші дні ті справи, які потрібно було б виконати сьогодні?
13. Чи легко Вам вдається встановлювати контакти з незнайомими людьми?
14. Чи прагнете Ви добиватися, щоб Ваші товариші діяли відповідно до Вашої думки?
15. Чи важко Ви освоюєтеся в новому колективі?
16. Чи вірно, що у Вас не буває конфліктів з товаришами через невиконання ними своїх обов'язків, зобов'язань?
17. Чи прагнете Ви при слушній нагоді познайомитися і поговорити з новою людиною?
18. Чи часто в рішенні важливих справ Ви приймаєте ініціативу на себе?
19. Чи дратують Вас навколишні люди і чи хочеться Вам побути одному?
20. Чи правда, що Ви звично погано орієнтуєтеся в незнайомій для Вас обстановці?
21. Чи подобається Вам постійно знаходитися серед людей?
22. Чи виникає у Вас роздратування, якщо Вам не вдається закінчити почату справу?
23. Чи переживаєте Ви почуття утруднення, незручності або утруднення, якщо доводиться проявити ініціативу, щоб познайомитися з новою людиною?
24. Чи правда, що Ви стомлюєтеся від частого спілкування з товаришами?
25. Чи любите Ви брати участь в колективних іграх?

26. Чи часто Ви проявляєте ініціативу при рішенні питань, що зачіпають інтереси Ваших товаришів?
27. Чи правда, що Ви відчуваєте себе невпевнено серед малознайомих Вам людей?
28. Чи вірно, що Ви рідко прагнете до доказу своєї правоти?
29. Чи вважаєте Ви, що Вам не доставляє особливої праці внести пожвавлення до малознайомої Вам компанію?
30. Чи приймаєте Ви участь в суспільній роботі в школі?
31. Чи прагнете Ви обмежити круг своїх знайомих невеликою кількістю людей?
32. Чи вірно, що Ви прагнете обстоювати свою думку або рішення, якщо його не було відразу прийнято Вашими товаришами?
33. Чи відчуваєте Ви себе невимушено, потрапивши в незнайому Вам компанію?
34. Чи охоче Ви приступаєте до організації різних заходів для своїх товаришів?
35. Чи правда, що Ви не відчуваєте себе досить упевненим і спокійним, коли доводиться говорити що-небудь великій групі людей?
36. Чи часто Ви спізнюєтеся на ділові зустрічі, побачення?
37. Чи вірно, що у Вас багато друзів?
38. Чи часто Ви опиняєтеся в центрі уваги своїх товаришів?
39. Чи часто Ви бентежитеся, відчуваєте незручність при спілкуванні з малознайомими людьми?
40. Чи правда, що Ви не дуже упевнено відчуваєте себе в оточенні великої групи своїх товаришів?

Опрацювання результатів

1. Відповіді на питання (так або ні) заносяться у таблицю:

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40

2. Порахувати величину **К** (комунікативні схильності) – кількість відповідей так у 1-му стовпчику та кількість відповідей ні у 3-му стовпчику

3. Знайти коефіцієнт КК=К/20.

4. Дати якісну оцінку за шкалою:

Кк	**Рівень прояву комунікативних схильностей**
0,10 – 0,45	1 - низький
0,45 – 0,55	2 - нижче середнього
0,56 – 0,65	3 - середній
0,66 – 0,75	4 - високий
0,75 – 1,00	5 - дуже високий

5. Порахувати величину **О** (організаторські схильності) - кількість відповідей так у 2-му стовпчику та кількість відповідей ні у 4-му стовпчику

6. Знайти коефіцієнт КО=О/20.

7. Дати якісну оцінку за шкалою:

Ко	**Рівень прояву організаторських схильностей**
0,20 – 0,55	1 - низький
0,56 – 0,65	2 - нижче середнього
0,66 – 0,70	3 - середній
0,71 – 0,80	4 - високий
0,81 – 1,00	5 - дуже високий

Повернутися на заняття №

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	

Тест Г. Айзенка для визначення типу темпераменту

Питання

1. Чи часто Ви відчуваєте жагу до нових вражень, до того, щоб відволіктися, випробувати сильні відчуття?

2. Чи часто Ви відчуваєте, що маєте потребу в друзях, які можуть зрозуміти Вас, підбадьорити, поспівчувати?

3. Чи вважаєте Ви себе безтурботною людиною?

4. Чи дуже важко Вам відмовитися від своїх намірів?

5. Ви обмірковуєте свої справи не поспішаючи та прагнете почекати, перш ніж діяти?

6. Чи завжди Ви виконуєте свої обіцянки, навіть якщо Вам це невигідно?

7. Чи часто у Вас бувають спади та підйоми настрою?

8. Чи швидко Ви зазвичай дієте й говорите?

9. Чи виникало у Вас коли-небудь відчуття, що Ви нещасні, хоча жодної серйозної причини для цього не було?

10. Чи правильно, що на спір Ви здатні зважитися на все?

11. Чи бентежитеся Ви, коли хочете познайомитися з людиною протилежної статі, яка Вам симпатична?

12. Чи буває, що, розлютившись, Ви виходите із себе?

13. Чи часто Ви дієте нерозважливо, під впливом моменту?

14. Вас часто турбує думка про те, що Вам не слід було щось робити або говорити?

15. Ви віддаєте перевагу читанню книг ніж зустрічам з людьми?

16. Чи правильно, що Вас легко образити?

17. Чи полюбляєте Ви часто бувати в компанії?

18. Чи бувають у Вас такі думки, якими Вам не хотілося б ділитися з іншими?

19. Чи правильно, що іноді Ви настільки сповнені енергії, що все горить у руках, а іноді відчуваєте втому?

20. Чи намагаєтеся Ви обмежувати коло своїх знайомств невеликою кількістю найближчих друзів?

21. Чи багато Ви мрієте?

22. Коли на Вас гримають, чи відповідаєте Ви тим самим?

23. Чи вважаєте Ви всі свої звички гарними?

24. Чи часто у Вас виникає почуття, що Ви в чомусь винні?

25. Чи здатні Ви іноді дати волю своїм почуттям і безтурботно розважатися у веселій компанії?

26. Чи можна сказати, що нерви у Вас часто натягнуті до межі?

27. Чи маєте Ви славу людини жвавої та веселої?

28. Після того як справу зроблено, чи часто Ви подумки повертаєтеся до неї й думаєте, що могли б зробити краще?

29. Чи почуваєтеся Ви неспокійно, перебуваючи у великий компанії?

30. Чи трапляється, що Ви передаєте чутки?

31. Чи буває, що Вам не спиться через те, що в голові вирують різні думки?

32. Якщо Ви хочете про щось довідатися, Ви скоріше знайдете це в книзі ніж запитаєте в людей?

33. Чи буває у Вас сильне серцебиття?

34. Чи подобається Вам робота, що вимагає зосередженості?

35. Чи бувають у Вас дрижаки?

36. Чи завжди Ви говорите правду?

37. Чи буває Вам неприємно перебувати в компанії, де кепкують один з одного?

38. Чи дратівливі Ви?

39. Чи подобається Вам робота, що вимагає швидкодії?

40. Чи правильно, що Вам часто не дають спокою думки про різні неприємності й жахи, які могли б статися, хоча все скінчилося благополучно?

41. Чи правильно, що Ви неквапливі в рухах і трохи повільні?

42. Чи спізнювалися Ви коли-небудь на роботу, на зустріч із кимось?

43. Чи часто Вам сняться кошмари?

44. Чи правильно, що Ви так любите поговорити, що не пропускаєте будь-яку нагоду поговорити з новою людиною?

45. Чи турбують Вас які-небудь болі?

46. Чи засмутитеся Ви, якщо довго не зможете бачитися з товаришами?

47. Чи нервова Ви людина?

48. Чи є серед ваших знайомих ті, хто Вам точно не подобається?

49. Ви впевнена в собі людина?

50. Вас легко зачіпає критика ваших недоліків чи вашої роботи?

51. Чи важко Вам одержати справжнє задоволення від заходів, у яких бере участь багато народу?

52. Чи турбує Вас відчуття, що Ви чимось гірші за інших?

53. Зуміли б Ви внести пожвавлення в нудну компанію?

54. Чи трапляється, що Ви говорите про речі, на яких зовсім не розумієтесь?

55. Чи піклуєтеся Ви про своє здоров’я?

56. Чи любите Ви пожартувати над іншими?

57. Чи страждаєте Ви від безсоння?

Опрацювання результатів

Екстраверсія.

Обчислюється сума відповідей «так» у питаннях 1, 3, 8, 10, 13, 17, 22, 25, 27, 39, 44, 46, 49, 53, 56 і відповідей «ні» у питаннях 5, 15, 20, 29, 32, 34, 37, 41, 51.

Якщо сума балів дорівнює 0-10, то Ви інтроверт, занурені в себе.

Якщо 15-24, то Ви екстраверт, товариська людина, обернена до зовнішнього світу.

Якщо 11-14, то Ви амбіверт, спілкуєтеся, коли Вам це потрібно.

Невротизм.

Обчислюється кількість відповідей «так» у питаннях 2, 4, 7, 9, 11, 14, 16, 19, 21, 23, 26, 28, 31, 33, 35, 38, 40, 43, 45, 47, 50, 52, 55, 57.

Якщо кількість відповідей «так» дорівнює 0-10, то це свідчить про емоційну стійкість.

Якщо 11-16, то це емоційна вразливість.

Якщо 17-22, то з’являються окремі ознаки розхитаності нервової системи.

Якщо 23-24, то — невротизм, що межує з патологією, можливий зрив, невроз.

Неправда.

Обчислюється сума балів відповідей «так» у питаннях 6, 24, 36 і відповідей «ні» у питаннях 12,18, 30, 42, 48, 54.

Якщо набрана кількість балів 0-3 — норма людської неправди, відповідям можна довіряти.

Якщо 4-5, то сумнівно.

Якщо 6-9, то відповіді недостовірні.

Сангвінік-екстраверт: стабільна особистість, соціальний, спрямований до зовнішнього світу, товариська, часом балакуча, безтурботна, весела, любить лідерство, має багато друзів, життєрадісна.

Холерик-екстраверт: нестабільна особистість, збудлива, нестримана, агресивна, імпульсивна, оптимістична, активна, але працездатність і настрій нестабільні, циклічні. У ситуації стресу — схильність до істерико-психопатичних реакцій.

Флегматик-інтроверт: стабільна особистість, повільна, спокійна, пасивна, незворушна, обережна, замислена, мирна, стримана, надійна, спокійна у взаєминах, здатна витримати тривалі негаразди без зривів здоров'я і настрою.

Меланхолік-інтроверт: нестабільна особистість, тривожна, песимістична, зовні стримана, але в душі надзвичайно емоційна, чутлива, переймається й переживає, схильна до тривоги, депресій, смутку; у напружених ситуаціях можливі зрив або погіршення діяльності («стрес кролика»).

Типи нервової системи (темпераменту)

· **Сангвінік** має сильний, врівноважений, рухливий тип нервової системи. У людей риси цього типу виявляються в енергії та впертості відносно досягнення мети (достатня сила нервових процесів), у самовладанні (достатня врівноваженість нервових процесів) і водночас у значній рухливості нервових процесів, що виявляється в умінні швидко перебудовувати свої звички й уподобання, виходячи з конкретних обставин життя.

· **Флегматик** має сильну, врівноважену, проте інертну нервову систему. Люди, які належать до цього типу, відрізняються, передусім, неквапливістю дій. Поряд з енергією та великою працездатністю (достатня сила нервових процесів), самовладанням і вмінням тримати себе в руках (добра врівноваженість нервових процесів) у них спостерігається певний консерватизм поведінки, що свідчить про інертність (малу рухливість) нервових процесів.

· **Холерик** має сильну, але неврівноважену нервову систему. Для людей нестримного типу характерна захопленість, з якою вони виконують роботу; вони працюють натхненно, але часто будь-яка дрібниця може звести все нанівець, що свідчить про нерівноваженість нервових процесів із переважанням збудження.

· **Меланхолік** вирізняється загальною слабкістю нервової системи, для характеристики якої такі властивості, як урівноваженість і рухливість нервових процесів не застосовуються. Особливістю цього типу є швидкий розвиток позамежного гальмування під дією навіть помірних за силою подразників. У людини риси цього типу виявляються насамперед у нерішучості й нездатності наполягати на своєму. Меланхолік легко підкоряється чужій волі, за незвичних обставин впадає в паніку, життя видається йому дуже тяжким, сповненим переборних труднощів (слабкість нервових процесів). Такі люди намагаються ізолювати себе від життя з його хвилюванням, уникають товариства, бояться будь-якої відповідальності.

Повернутися на заняття №

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	

Індивідуально типологічний опитувальник (Методика Собчик)

Питання

1. Я постараюся поставитися до дослідження відповідально і бути максимально щирим
2. У мене дуже складний і важкий для оточуючих характер
3. Я краще справляюся з роботою в тиші і самоті ніж в присутності багатьох людей або в шумному місці
4. Вирішуючи серйозні проблеми, я, як правило, обходжуся без сторонньої допомоги
5. Я дуже рідко заговорюю першим з незнайомими людьми
6 Для мене важливо, подумають інші про моїх висловлюваннях і вчинках
7. Якщо буде потрібно, я зруйную все перешкоди на шляху до досягнення мети
8 Я часто тривожуся за дрібниці
9. У моїх невдачах винні певні люди
10. Для мене важливо мати спільну думку з тими людьми, з якими я зазвичай спілкуюся
11. Мене мало стосується все, що трапляється з іншими
12. Мені цікаві яскраві, артистичні особистості
13. Мені немає діла до чужих страждань: вистачає своїх
14. У гучній компанії я найчастіше - в ролі тільки спостерігача
15. Для мене нестерпно спостерігати страждання інших людей
16. Я - людина абсолютно правдивий і щирий
17. Всі мої біди пов'язані з власним невмінням знаходити спільну мову з людьми
18. Мене часто тягне до гучних компаніям
19. Беручи важливе рішення, я завжди дію самостійно
20. Мені завжди приємно заводити нових знайомих
21. Беручись за будь-яку справу, я не стану довго роздумувати перш ніж почати діяти
22. Мене дратують людей, які намагаються змінити моє думки, коли я впевнений у своїй правоті
23. Я часто хвилююся за близьких мені людей навіть без серйозного приводу
24. Я не можу терпіти, коли хтось змінює заведений мною порядок
25. Я вмію залучати до себе увагу оточуючих мене людей
26. У житті я твердо дотримуюся певних принципів
27. Люблю відвідувати компанії, де можна танцювати або співати
28. Я надзвичайно чутливий до змін в настрої оточуючих мене людей
29. Я можу не бентежачись дуріти у веселій компанії

30. Я спокійно ставлюся до того, що хтось поруч переживає з приводу своїх неприємностей
31. Я ніколи не роблю як егоїст
32. Часто буває так, що через мене у навколишніх псується настрій
33. Цікаві ідеї приходять мені в голову частіше, коли я один, а не в присутності багатьох людей
34. Я могу взять на себе відповідальність за цілу групу людей для користі справи
35. Мені важко подолати сором'язливість, коли потрібно говорити перед групою людей
36. Думка старших за віком або положенню великого значення для мене не має
37. Мені не важко змусити інших людей діяти так, як я вважаю за потрібне
38. Я так сильно переживаю невдачі, що у мене погіршується самопочуття
39. Я завжди буваю упертий в тих випадках, коли впевнений у своїй правоті
40. Якщо в компанії я не знаходжуся в центрі уваги, мені стає нудно і нецікаво
41. Ніхто не може нав'язати мені свою думку
42. Мені подобається подорожувати з різними, кожен раз новими попутниками
43. Я можу змінити свою думку під тиском оточуючих
44. У поїзді я з задоволенням проводжу час в бесіді з попутниками
45. Я ніколи не брешу
46. Я ніколи не відкладаю наступного дня те, що слід було зробити сьогодні
47. Я вічно ні чим не задоволений
48. Я люблю самотність, дозволяє мені зосередитися на своїх думках
49. Я вмію зацікавити людей і повести їх за собою
50. Мені подобається командувати іншими
51. Я вмію дати відсіч часом, хто втручається в мої справи
52. Мені буває ніяково за висловлювання і вчинки моїх близьких
53. Мені нерідко доводилося в бійці захищати свої права
54. Я відчуваю почуття провини (або навіть сорому), якщо мене переслідують невдачі
55. Мій настрій знаходиться в сильній залежності від настрою тих, хто мене оточує
56. Я прагну свого завзятістю і наполегливістю
57. Мені часто буває нудно, коли навколо все веселяться
58. Моє сумний настрій легко виправляється, якщо я дивлюся в кіно або по телевізору комедійне подання
59. Заради збереження добрих відносин я можу відмовитися від своїх намірів
60. Я завжди дотримуюся загальноприйнятих правил поведінки
61. Мене люблять усі мої друзі

62. У мене трагічна доля

63. У мене багато близьких друзів

64. Я найнещасніша людина на світі

65. Мені простіше сподіватися на інших, ніж брати на себе відповідальність, навіть якщо мова йде про мої проблеми

66. Я намагаюся бути таким «як все», не виділятися серед інших

67. Я - людина спокійна, врівноважена

68. Я можу довго не реагувати на чиїсь жарти, але потім «вибухнути» гнівною реакцією

69. Я дуже чутливий до змін погоди

70. Я не люблю бути присутнім на галасливих застіллях

71. Я можу проявити недбалість в справах, а потім потроху приводити їх до ладу

72. Я люблю ходити в гості

73. Мені все одно, що про мене думають оточуючі

74. Я хвилююся тільки з приводу дуже великих неприємностей

75. Я ніколи не відчуваю бажання вилаятися

76. Я нікого ніколи не обманював

77. Мені ніхто не потрібен і я не потрібен нікому

78. Я - людина сором'язлива

79. Мені страшенно не щастить у житті

80. Я часто намагаюся слідувати порадам більш авторитетної особистості

81. Я б дуже переживав, якби когось зачепив або образив

82. Мене нічим не злякати

83. Я часто користуюся чужими порадами при вирішенні своїх проблем

84. У своїх невдачах я в першу чергу звинувачую самого себе

85. Я абсолютно не звертаю уваги на свій стиль одягу

86. Я не намагаюся планувати своє найближче майбутнє і роботу

87. Коли мене кличуть у гості, я найчастіше думаю: «Краще б мені залишитися вдома»

88. Я нічого не знаю про особисті проблеми оточуючих мене людей

89. Найменша невдача різко знижує мій настрій

90. Я ніколи не серджуся

91. Я відповідав на всі питання дуже правдиво

Опрацювання результатів

Неправда (нещирість, тенденція показати себе в кращому світлі)**:**

Так 16, 31, 45, 46, 60, 61, 75, 76, 90

Аггравація (прагнення підкреслити наявні проблеми і складність свого характеру)**:**

Так 2, 17, 32, 47, 62, 64, 77, 79

За шкалами "аггравація" і "неправда" можна судити про надійність отриманих результатів: високі показники за шкалою "неправда" виявляють нещирість і тенденцію показати себе в кращому світлі; високі показники за шкалою "аггравація" виявляють прагнення підкреслити наявні проблеми і складність свого характеру; якщо хоча б по одній з цих шкал набрано більше 5 балів, дані недостовірні.

Екстраверсія (спрямованість в світ реально існуючих об'єктів і цінностей, відкритість, прагнення до розширення кола контактів, товариськість)**:**

Так 12, 27, 29, 42, 44 , 72

Ні 14, 57, 87

Спонтанність (непродуманість у висловлюваннях і вчинках)**:**

Так 4, 19, 21, 34, 49, 50

Ні 6, 65, 80

Агресивність (активна самореалізація, упертість і свавілля у відстоюванні своїх інтересів)**:**

Так 7, 22, 36, 37, 51, 53, 68

Ні 66, 81

Ригідність (інертність)**:**

Так 9, 24, 26, 39, 41, 56

Ні 71, 83, 86

Інтроверсія (спрямованість в світ суб'єктивних уявлень і переживань, тенденція до відходу в світ ілюзій, фантазій і суб'єктивних ідеальних цінностей стриманість, замкнутість)**:**

Так 3, 5, 33, 35, 48, 78

Ні 18, 20, 63

Сенситивність (вразливість, схильність до рефлексії, песимістичність в оцінці перспектив)**:**

Так 15, 28, 43, 59, 89

Ні 11, 13, 30, 74

Тривожність (емоційність, сприйнятливість, незахищеність)**:**

Так 8, 23, 38. 52, 54, 69, 84

Ні 67, 82

Лабільність (емотивність, виражена мінливість настрою, мотиваційна нестійкість, сентиментальність)**:**

Так 10, 25, 40, 55, 58

Ні 70, 73, 85, 88

Інтерпретація результатів:

0-1 бал - гіпоемотівность, погане саморозуміння або невідвертість при обстеженні;

3-4 бали (норма значення тесту) - гармонійна особистість;

5-7 балів (помірна вираженість) - акцентуйовані риси;

8-9 балів (надлишкова виразність) - стан емоційної напруженості, утруднена адаптація.

Повернутися на заняття №

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	

Методика "Рольові очікування і домагання у шлюбі”

Варіант відповіді “Цілком згодний” оцінюється у 3 бали, “Загалом це правильно” — 2 бали, “Це не зовсім так” — 1 бал, “Це неправильно” — 0 балів.

Жіночий варіант

1. Настрій і самопочуття людини залежать від задоволення її сексуальних потреб.
2. Щастя у шлюбі залежить від сексуальної гармонії подружжя.
3. Сексуальні стосунки — головне у відносинах чоловіка і дружини.
4. Головне у шлюбі, щоб чоловік і дружина мали багато спільних інтересів.
5. Чоловік — це друг, що поділяє мої інтереси, думки, захоплення.
6. Чоловік — це насамперед друг, з яким можна поговорити про свої справи.
7. Найголовніша турбота чоловіка — забезпечити матеріальний добробут і побутовий комфорт сім'ї.
8. Чоловік має виконувати хатню роботу нарівні з дружиною.
9. Чоловік повинен уміти обслуговувати себе, а не чекати, що дружина візьме на себе всі турботи про нього.
10. Чоловік має ходити коло дітей не менше, ніж дружина.
11. Я хотіла б, щоб мій чоловік любив дітей.
12. Про чоловіка я роблю висновок, зважаючи на те, добрий чи поганий він батько.
13. Мені подобаються енергійні, ділові чоловіки.
14. Я дуже ціную чоловіків, які серйозно захоплені своєю справою.
15. Для мене дуже важливо, як оцінюють на роботі ділові і професійні якості мого чоловіка.
16. Чоловік повинен уміти створювати в сім'ї теплу, довірчу атмосферу.
17. Для мене головне, щоб мій чоловік добре розумів мене і сприймав такою, яка я є.
18. Чоловік — це насамперед друг, що уважно і турботливо ставиться до моїх переживань, настрою, стану.
19. Мені подобається, коли мій чоловік красиво і модно вдягнений.
20. Мені подобаються показні, високорослі чоловіки.
21. Чоловік має виглядати так, щоб на нього було приємно подивитися.
22. Найважливіша турбота жінки — щоб у сім'ї всі були доглянуті.

23. Я завжди знаю, що потрібно купити для моєї сім'ї.
24. Я збираю корисні поради господарці: як готувати смачні страви, консервувати овочі, фрукти.
25. Головну роль у вихованні дитини завжди відіграє мати.
26. Я не боюся труднощів, пов'язаних з народженням і вихованням дитини.
27. Я люблю дітей і із задоволенням займаюся з ними.
28. Я прагну посісти гідне місце в житті.
29. Я хочу стати фахівцем.
30. Я пишаюся, коли мені доручають важку і відповідальну роботу.
31. Близькі друзі часто звертаються до мене за порадою, з проханням допомогти і підтримати.
32. Оточуючі часто звертаються до мене зі своїми бідами.
33. Я завжди щиро і зі співчуттям втішаю й опікую людей, які цього потребують.
34. Мій настрій багато в чому залежить від того, як я виглядаю.
35. Я люблю красиво одягатись, носити прикраси, користуватись косметикою.
36. Я надаю великого значення своєму зовнішньому вигляду.

Чоловічий варіант

1. Настрій і самопочуття людини залежать від задоволення її сексуальних потреб.
2. Щастя у шлюбі залежить від сексуальної гармонії подружжя.
3. Сексуальні стосунки — головне у відносинах чоловіка і дружини.
4. Головне у шлюбі, щоб у чоловіка і дружини було багато спільних інтересів.
5. Дружина — це друг, що поділяє мої інтереси, думки, захоплення.
6. Дружина — це насамперед друг, з яким можна поговорити про свої справи.
7. Найголовніша турбота дружини — годувати і доглядати всіх у сім’ї.
8. Жінка може впасти в моїх очах, якщо вона добра господиня.
9. Жінка може пишатися собою, якщо вона хороша господиня.
10. Я хотів би, щоб моя дружина любила дітей.
11. Жінка, яка вважає за обтяжливе бути матір’ю, є неповноцінною.
12. Для мене головне в жінці, щоб вона була доброю матір’ю моїм дітям.
13. Мені подобаються ділові й енергійні жінки.
14. Я дуже ціную жінок, які серйозно захоплені своєю справою.
15. Для мене дуже важливо, як оцінюють на роботі ділові і професійні якості моєї дружини.

16. Дружина повинна насамперед створювати і підтримувати теплу, довірчу атмосферу в сім'ї.
17. Для мене головне, щоб моя дружина добре розуміла мене і сприймала таким, який я є.
18. Дружина — це насамперед друг, який уважно і турботливо ставиться до моїх переживань, настрою, стану.
19. Мені дуже подобається, коли моя дружина красиво і модно вдягнена.
20. Я дуже ціную жінок, що вміють красиво вдягатися.
21. Жінка має виглядати так, щоб на неї звертали увагу.
22. Я завжди знаю, що потрібно купити для моєї сім'ї.
23. Я люблю господарювати.
24. Я можу робити ремонт квартири, лагодити побутову техніку.
25. Діти люблять грати зі мною, охоче спілкуються.
26. Я дуже люблю дітей і вмію з ними займатися.
27. Я брав би активну участь у вихованні своєї дитини, навіть якби ми з дружиною вирішили розлучитися.
28. Я прагну посісти гідне місце в житті.
29. Я хочу стати фахівцем.
30. Я пишаюся, коли мені доручають важку і відповідальну роботу.
31. Близькі і друзі часто звертаються до мене за порадою, з проханням допомогти і підтримати.
32. Оточуючі часто звертаються до мене зі своїми бідами.
33. Я завжди щиро і зі співчуттям втішаю й опікую людей, які цього потребують.
34. Мій настрій багато в чому залежить від того, як я виглядаю.
35. Я намагаюся вдягати те, що мені личить.
36. Я прискіпливо ставлюсь до крою костюма, фасону сорочок, кольору краватки.

Рольова адекватність подружньої пари

Сімейні цінності	Рольові установки		Рольова адекватність чоловіка	Рольові установки		Рольова адекватність дружини
	Домагання дружини	Очікування чоловіка	Домагання дружини – Очікування чоловіка	Домагання чоловіка	Очікування дружини	Домагання чоловіка – Очікування дружини
Господарсько-побутова	22+23+24	7+8+9		22+23+24	7+8+9	
Батьківсько-виховна	25+26+27	10+11+12		25+26+27	10+11+12	
Соціальна активність	28+29+30	13+14+15		28+29+30	13+14+15	
Емоційно-психотерапевтична	31+32+33	16+17+18		31+32+33	16+17+18	
Зовнішня привабливість	34+35+36	19+20+21		34+35+36	19+20+21	
			Сума			**Сума**

Узгодженість відповідей

Шкала сімейних цінностей	**Чоловік**	**Дружина**	**Різниця**
Інтимно-сексуальна	1+2+3	1+2+3	
Особистісна ідентифікація	4+5+6	4+5+6	
Господарсько-побутова	(7+8+9+22+23+24)/2	(7+8+9+22+23+24)/2	
Батьківсько-виховна	(10+11+12+25+26+27)/2	(10+11+12+25+26+27)/2	
Соціальна активність	(13+14+15+28+29+30)/2	(13+14+15+28+29+30)/2	
Емоційно-психотерапевтична	(16+17+18+31+32+33)/2	(16+17+18+31+32+33)/2	
Зовнішня привабливість	(19+20+21+34+35+36)/2	(19+20+21+34+35+36)/2	

Повернутися на заняття №

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	

Колірний тест Люшера

Процедура проведення тесту

В даний час існує два варіанти тесту Люшера: короткий і повний. При застосуванні короткого варіанту використовується набір (таблиця) з восьми кольорів: - сірого (умовний номер - 0), темно-синього (1), синьо-зеленого (2), червоно-жовтого (3), жовто-червоного (4), червоно-синього або фіолетового (5), коричневого (6) і чорного (7).

Процедура тесту

Суть процедури тестування представляє собою розташування кольорів випробуваним за ступенем їх суб'єктивної приємності. Тестування проводиться при природному освітленні, на колірні таблиці не повинні падати прямі сонячні промені. Пацієнта просять не асоціювати кольори ні з модою, ні з традиціями, ні з загальноприйнятими смаками і постаратися вибирати кольори, тільки виходячи зі свого особистого ставлення. Важливо переконати осіб, що підлягають тестуванню, в тому, що кольори слід вибирати за їхню власну красу, не оцінюючи їх за тим, чи підійдуть вони в якості тканини для одягу або оббивки для меблів, або для сидінь автомобіля. Крім того, ні в якому разі не слід робити вибір так, щоб комбінація двох або кількох кольорів підбиралася саме як комбінація. Першою пред'являється для ранжування таблиця «сірого кольору». Пацієнта просять назвати колір (або його номер), який йому більше всього подобається з п'яти кольорів таблиці 1. При отриманні відповіді, експериментатор може закрити обраний колір паперовим квадратиком і заносить номер кольору в протокол на перше рангове місце.

Потім із залишених кольорів вибирається наступний колір, який подобається випробуваному. Його номер заноситься на другу позицію. З трьох інших

кольорів випробуваного просять назвати найменш симпатичний для нього колір, номер якого експериментатор ставить на останню позицію рангового ряду. Якщо тестування спрямоване на індивідуальну діагностику, то ранжування останніх двох кольорів не відбувається і випробуваний переходить до наступної таблиці колірного тесту Люшера. При дослідженні групи випробовуваних необхідно визначити місця 2-х кольорів, що лишилися.

Обробка результатів тестування

Характеристика кольорів (по Максу Люшера) включає в себе 4 основних і 4 додаткових кольори.

Основні кольори, на думку Макса Люшера, символізують наступні психологічні потреби:

№ 1 (синій) - потреба в задоволенні, спокої, стійкої позитивної прихильності;

№ 2 (зелений) - потреба в самоствердженні;

№ 3 (червоний) - потреба активно діяти і досягати успіху;

№ 4 (жовтий) - потреба в перспективі, надіях на краще, мріях.

Перший вибір в тесті Люшера характеризує бажаний стан, другий - дійсне. Залежно від мети дослідження можна інтерпретувати результати відповідного тестування.

В результаті тестування одержуємо вісім позицій;

перша і друга - явна перевага (позначаються + +);

третя і четверта - перевага (позначаються х х);

п'ята і шоста - байдужість до кольору (позначаються = =);

сьома і восьма - антипатія до кольору (позначаються - -)

1-я позиція відображає засоби досягнення мети (наприклад, вибір синього кольору говорить про намір діяти спокійно, без зайвої напруги);

2-я позиція показує мету, до якої прагне випробуваний;

3-тя і 4-а позиції характеризують перевагу кольору і відбивають відчуття випробуваним щирої ситуації, в якій він знаходиться, або ж образ дій, який йому підказує ситуація;

5-я і 6-я позиції характеризують байдужність до кольору, нейтральне до нього ставлення. Вони як би свідчать, що випробуваний не пов'язує свій стан, настрій, мотиви з даними кольорами. Однак в певній ситуації ця позиція може містити резервну трактування кольору, наприклад, синій колір (колір спокою) відкладається тимчасово як невідповідний в даній ситуації;

7-а і 8-а позиції характеризують негативне ставлення до кольору, прагнення придушити будь-яку потребу, мотив, настрій, відбивані даним кольором.

	синій	**зелений**	**червоний**	**жовтий**
+	Прагнення до спокою, гармонії	Самоствердження	Висока активність, прагнення до емоцій	Ілюзорне очікування майбутнього.
x	Готовність до задоволення	Самовизначення, самовладання.	Застій, дратівливість.	Готовність до контактів

=	Поверхневі зв'язки і відносини	Пасивність	Відсутність бажань.	Критичне ставлення до вибору контактів і захоплень.
-	Занепокоєння, незадоволеність відносинами і діяльністю.	Обмеження самовираження	Наддратівливість	Неспокійне очікування, перезбудження

	фіолетовий	коричневий	чорний	сірий
+	Прагнення зачаровувати, чуттєвістьь.	Втеча від проблем.	Вираз протесту, негативізм.	Замкнутість, скритність.
x	Чуттєвість.	Потреба в комфорті і фізичне задоволення.	Протест і відхід від партнера або ситуації	Обмежена емоційна готовність до контактів.
=	Стриманість почуттів. Педантичність.	Розрядка фізичних потреб.	Здатність терпіти обмеження, йти на компроміси. .	Зацікавленість в соціальних відносинах.

-	Контроль почуттів.Прагнення до порядку.	Придушення фізичних потреб.	Відхилення перешкод і обмежень, ігнорування загрози,.	Емоційна збудливість, прагнення до соціального успіху.